

Terrorism i tidningarna

En kvantitativ studie om terrorattentats representation i svensk media

Abstract

In this essay, our aim was to investigate the correlation between deaths due to a terrorist attack and the medial attention of the attack. We do this to test and further expand Virgil Hawkins' theory about *stealth conflicts*, where he emphasizes that the most violent conflicts of the world are underreported and in some cases ignored in favor of so-called *chosen conflicts*, which are on the medial agenda. By collecting data on terror attacks from two of the biggest Swedish news sites we wanted to test the correlation of number of deaths in an attack and the publicity of the attack in question. We found that there was little correlation, which can be explained by theories of *cultural proximity*, *agenda-setting* and *newsworthiness*. During the essay, the concept of overreporting is also investigated based on geographical location of the terrorist attacks.

Keywords: Terrorism, underreporting, newsworthiness, stealth conflicts, media coverage.

Number of words: 8286

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1. Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte och frågeställning	4
1.3 Tidigare forskning	5
2. Teoretiska perspektiv	6
2.1 Stealth Conflicts	6
2.2 Närhetsprincipen	7
2.3 Agendasättande journalistik	8
2.4 Nyhetsvärdering	8
2.5 Samband mellan välstånd och publicitet	9
2.6 Hypotes	9
3. Metod	10
3.1 Metodologiska reflektioner och operationaliseringar	10
3.1.1 Operationaliseringar	10
3.1.1.1 Medial uppmärksamhet	10
3.1.1.2 Geografisk position	11
3.1.1.3 Antal dödsoffer	11
3.1.1.4 Under- respektive överrapportering	12
3.1.1.5 Kulturell närhet	12
3.2 Tillvägagångssätt	13
3.2.1 Datainsamling	13
3.2.2 Korrelationsanalys mellan antal dödsfall och medial publicitet	14
3.2.3 Över- respektive underrapportering	14
Kontrollvariabler	15
3.3 Material och avgränsningar	15
4. Analys och resultat	16
4.1 Över- respektive underrapportering	16
4.2 Korrelation mellan antal dödsoffer och medial publicitet	20
4.3 Möjliga konsekvenser	21
4.4 Möjliga felkällor	22
5. Slutsats	22
6. Referenser	23
7. Bilagor	26
Bilaga 1.	26
Bilaga 2.	27

1. Inledning

Under år 2019 skördade terrorismen 13 826 offer (Institute for Economics and Peace 2020, s. 2). Vilka är offrena, och hur representeras de i våra nyhetskanaler? I den här uppsatsen undersöks medias skildring av terrorattentat. Två svenska tidningars artiklar gällande 309 terrorattentat kommer att analyseras för att få djupare förståelse för sambandet mellan terrorattentats geografiska plats, antal dödsoffer och medial publicitet.

Hur påverkar nyhetsrapportering oss i en allt mer global värld? Sättet media rapporterar kring event kan få långtgående konsekvenser för allmänhetens verklighetsuppfattning (McCombs & Shaw 1972). Ifall terrorattentat inte rapporteras proportionerligt riskerar vår bild av världsläget att förvrängas.

1.1 Bakgrund

Nyhetsrapporteringen och den allmänna uppfattningen om konflikter i dagens samhälle korrelerar inte med konflikternas omfattning och dödlighet. Detta slår Virgil Hawkins fast i sin forskning om dödliga konflikter. Av alla konflikter som pågår i världen idag finns ett antal som har blivit "utvalda" av aktörer som media och policymakers, vilket har lett till att dessa har fått uppmärksamhet framför andra konflikter. De konflikter som hamnar i glömska benämner Hawkins som *stealth conflicts*, varav den största i världen är konflikten i Kongo-Kinshasa (Hawkins 2008, s. 187). De faktorer som påverkar vilken respons konflikterna får av utomstående aktörer är geografisk närhet och tillgänglighet, förmåga att identifiera, relatera och sympatisera med offren och konflikten, nationellt och politiskt intresse samt konfliktens simplicitet och sensationlighet (2008, s. 189).

År 1965 utvecklade Johan Galtung och Mari Holmboe Ruge en teori om nyhetsvärdering. Författarna undersökte hur kriser i Kuba, Kongo och Cypern har representerats i norska tidningar. Utifrån undersökningen definierades 12 faktorer som skapar nyhetsvärde. Än idag, över femtio år senare, utgår mängder av artiklar från samma definition. Teorin tycks applicerbar på den mediala representationen av terrorism i Kongo (Zuckerman 2004), och är idag en grundval för hur vi bedömer nyhetsrapportering.

Terroråd i städer som är västerländska kulturella, politiska och ekonomiska centrum tenderar att få större respons och uppmärksamhet än konflikter i Afrika. Det kan förklaras av att identifieringen med befolkningen i dessa städer är större än identifieringen som den västerländska befolkningen har med den afrikanska befolkningen (Hawkins 2008: s. 192). Vidare är agendasettingen och synen på konflikter präglad av nationalism vilket resulterar i att politiska aktörer och policymakers tenderar att vara intresserade av att ta beslut om inblandning i konflikter som hotar nationella intressen gällande säkerhet eller ekonomi (2008: s. 189-190).

I februari 2017 gick Donald Trump och USA:s Vita hus ut med en lista på terrorattentat som blivit underrapporterade. Fem av attackerna på listan var i Paris 2015, skjutningarna i San Bernardino 2015, flygplatsen i Bryssel 2016, nattklubben i Orlando 2016 och Ataturk-flygplatsen i Istanbul 2016. DN svarar på detta med att beskriva hur dessa attacker faktiskt har bevakats och getts uppmärksamhet i media. Trumps uttalande ses som en strategi för att skada mediernas trovärdighet och för att förflytta mediebevakningens fokus för att syfta till hans agenda, enligt medieforskaren Jesper Strömbäck

(Jones 2017). Som tidigare konstaterats kan dock media inte sägas bevaka alla terrorattentat proportionerligt mot dess omfattning. De terrorattentat som lyfts av Trumps som sedan motbevisas är endast "västerländska", vilket endast försvarar en proportionerlig mediebevakning av västerländska attentat. Att Trump lyfter fram just dessa skulle också kunna ses som ett försök av Trump att bygga på "war on terror"-diskursen genom att hävda att terrorattentat i Väst underrapporteras.

En förklaring till att terrorattentat ofta får stor uppmärksamhet och respons tycks vara faktorer som dramatiken och sensationligheten av en oväntad attack eller explosion på en plats i fredstid, jämfört med den långa processen av svält under långvarig krigstid (Hawkins 2008, s. 194-195). Människors förmåga att sympatisera med en konflikt är också större när det finns ett tydligt narrativ eller upplevd förståelse av en ond sida mot god eller oskyldig sida i konflikten (Hawkins 2008, s. 193). Hur media rapporterar om människor i konflikt, krig och katastrofer är kopplat till hur de uppfattar att människor reagerar och påverkas av att se andras lidande i den mån man känner sympati för offren. Det finns en observerbar skillnad på hur media rapporterar om "komplexa" och "enkla" katastrofer. Simpla katastrofer benämner tragiska event som tycks ha en uppenbar humanitär lösning, exempelvis genom att skänka mat eller medicinsk utrustning till områden som drabbats av plötsliga katastrofer, till exempel tsunamis. Media tenderar att rapportera om dessa intensivt när de väl sker, men själva uppbyggnaden av samhället är inte lika välbevakat (Moeller 2006, s. 184-186). Samtidigt tenderar inbördeskrig, folkmord och andra komplexa konflikter, som inte har enkla förklaringar kring vem som är ansvarig för katastrofen och vad som kan göras åt den, att underrapporteras. Moeller drar slutsatsen att katastrofer som amerikansk media bedömer inneha nyhetsvärde är präglade av dramatik i form av plötsliga och oväntade händelser, personliga berättelser, okomplicerade förklaringar och lösningar. Dessutom förhöjs nyhetsvärdet om amerikaner har påverkats av katastrofen (Moeller 2006, s. 191).

Eftersom 9/11 uppfattades som ett säkerhetshot mot flera länder i väst och hade en hög grad av identifikation och sympatisering fick attacken omfattande respons (Hawkins 2008, s. 195). Ett annat exempel är konflikten i Irak, som ledde till en hög grad av respons eftersom konflikten ansågs vara av nationellt intresse för flera västerländska stater, dels på grund av utvinningen av olja men också på grund av vad som uppfattades som anti-västerländsk terrorism (2008, s. 196). USA:s styrka som land har gjort att landets säkerhetsintressen, bland annat i form av fokuset på terrorismen och "war on terror", har kommit att sätta agendan hos policymakers och media i andra länder (2008, s. 198).

1.2 Syfte och frågeställning

Vi har två huvudsakliga syften med denna uppsats. Dessa är att testa och utveckla Virgil Hawkins teori kring medias rapportering av krig samt att utveckla existerande forskning kring vad som skapar publicitet vid terrorattentat. Hawkins teori presenteras i boken *Stealth Conflicts – How the World's Worst Violence is Ignored* och redogör för den i stort sett icke-befintliga korrelationen mellan antal dödsoffer i konflikter och dessa konflikters mediala uppmärksamhet. Virgil Hawkins är professor i internationell public policy vid Osaka Universitet, och forskar på områdena konfliktstudier, internationell politik och medievetenskap (Osaka University, u.å).

För det andra är den forskning som finns om vilka faktorer som påverkar publicitet vid terrorattentat är idag huvudsakligen kvalitativ och utförd på amerikansk media. Dessutom är flera undersökningar utförda flera decennier bakåt i tiden. Genom denna uppsats vill vi därför även undersöka ifall de samband som funnits vid kvalitativa undersökningar håller för kvantitativ testning i en svensk, nutida kontext.

I uppsatsen kommer korrelationen mellan antal dödsoffer vid terrordåd och medial uppmärksamhet att undersökas. Även den geografiska positionens påverkan på medial uppmärksamhet vid terrorattentat att undersökas. Genom undersökningen är förhoppningen att testa huruvida Virgil Hawkins teori är applicerbar även vid terrordåd.

Frågeställningen som kommer att besvaras under uppsatsens gång lyder:

- Påverkar antalet dödsoffer vid terrorattentat medial publicitet i Sverige?

Nödvändiga operationaliseringar och tillvägagångssätt för undersökningen kommer att presenteras i avsnitt 2.

1.3 Tidigare forskning

I "Fyra terrordåd – fyra mediebilder" gör Lars Nord, Karl-Arvid Färm och Lena Jendel en kvalitativ och jämförande studie av svensk medierapportering kring terrordåden i Paris januari och november 2015, Köpenhamn 2015 och Stockholm 2017. Studien analyserar bland annat omfattningen, teman och gestaltningar i artiklar om dåden publicerade i Aftonbladet, Expressen, Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter. De fann mönster i bevakningsprocessen gällande att de första dagarna kretsade bevakningen mest kring själva attackerna och händelseförloppet, sedan övergick fokus till jakten på gärningsmännen. Den största skillnaden mellan rapporteringen om de olika dåden var att det i Stockholm var mest intensivt och omfattande, samt inkluderade mer berättelser om och från polisen samt vittnen och andra berörda. Även fler inslag av dådens påverkan på och samlingen av det svenska samhället förekom (Nord, Färm & Jendel 2018, s. 3).

"Can news draw blood? The Impact of Media Coverage on the Number and Severity of Terror Attacks" av Beckmann, Dewenter och Thomas (2017) avhandlar istället den omvända korrelationen än vår undersökning, nämligen om publicitet leder till fler terrordåd. Deras resultat ger stöd för att medierapportering om terrordåd på kort sikt, 2 månader mellan attentaten, kan leda till ökad intensitet på framtida dåd, men inte antalet dåd. På längre sikt finns korrelationen att upp till tio månader efter ett attentat kan antalet attacker också öka med en mer omfattande mediebevakning av attentaten. Detta stämmer överens med deras teori om rivalitet mellan olika terrorgrupper.

Wayne Wanta och Yusuf Kalyango (2007) undersöker hur dödsfall vid terrorattentat påverkar internationellt bistånd, medial uppmärksamhet och emfas från presidenten. "Studien, Terrorism and Africa: A Study of Agenda Building in the United States", undersöker amerikanska medias respons på terrordåd i 20 afrikanska länder. För att göra detta har 235 artiklar publicerade i The New York Times undersökts. Ingen av studiens beta-koefficienter för sambandet mellan antal döda och de respektive beroende variablerna var signifikanta. Detta innebär att man inte kunde hitta någon korrelation mellan antal dödsoffer i ett terrorattentat och internationellt bistånd, medial uppmärksamhet eller utlåtanden från presidenten. Däremot kunde man påvisa en signifikant korrelation mellan antal uttalanden från presidenten om ett visst attentat och den mediala uppmärksamheten för samma attentat.

I en essä av Caroline Mala Corbin analyseras omnämningen av terrorister. Författaren landar i att terrorister ofta antas vara muslimer, och väldigt sällan vita. Enligt författaren grundar sig detta i rasistiska föreställningar och vithetsprivilegium. I sin essä, "Terrorists are Always Muslim but Never White: at the Intersection of Critical Race Theory and Propaganda", analyserar författaren hur ett antal gärningsmän vid terrorattentat har omskrivits i amerikansk media. Hennes resultat visar att media ofta tonar ned vita terroristers gärningar, medan människor med muslimskt utseende ofta antas ha jihadistiska motiv innan brottet är kartlagt (Corbin 2017, s. 458-461).

2. Teoretiska perspektiv

2.1 Stealth Conflicts

Det finns en observerbar trend att av alla pågående konflikter i världen ges uppmärksamhet endast åt ett par stycken åt gången av såväl västerländsk media som policymakers, akademien och allmänheten. De konflikter som uppmärksammas väljer Virgil Hawkins att kalla för utvalda konflikter. Uppkomsten av utvalda konflikter är problematiska eftersom de ges så mycket uppmärksamhet att de drar fokus från andra konflikter och faktum är att det sällan är de mest dödliga konflikterna som blir "utvalda" (Hawkins 2008, s. 51-53). De till dödstal största konflikterna i världen, men som inte får proportionerlig uppmärksamhet, kallar Hawkins för *stealth conflicts*. En generell trend är att konflikter i Afrika får mindre uppmärksamhet än andra regioner av tidigare nämnda aktörer, trots att de dödligaste konflikterna äger rum där (2008, s. 53-55). Vissa väljer att benämna det som Hawkins skriver om som *orphaned conflicts*, exempelvis FN:s före detta generaldirektör Kofi Annan. Stealth conflicts är ett begrepp som Hawkins menar bättre fångar konflikterna som varken har blivit glömda eller övergivna, eftersom de aldrig från början fått den uppmärksamhet, hjälp eller intervention från omvärlden kunde ansetts behövas (2008, s. 53-54).

I sin forskning om konfliktrapportering använder sig Virgil Hawkins av antal dödsoffer som mått på en konflikts skala. Han resonerar att absoluta mått, det vill säga numeriskt jämförbara variabler, möjliggör så objektiva jämförelser av konflikter som möjligt. Dock problematiserar han måttet i vilka dödsoffer som ska räknas, exempelvis om både de som dött av våld och ickevåld ska vara en del av dödstalet (Hawkins 2008, s. 7-8). Vidare har han upptäckt trender i var konflikterna är geografiskt koncentrerade. Av konfliktrelaterade dödsfall i Afrika kopplas 88% till Great Lakes-området och konflikten i Kongo-Kinshasa, som är den dödligaste i världen i modern tid (2008, s. 24-25).

Han menar att identiteter spelar roll i människors uppfattningar om konflikter, men att dessa på flera sätt är missförstådda, exempelvis gällande synen på terrorism men också gällande synen på konflikterna i Afrika. "War on terror" och terrorism-diskursen borde generellt sett ses i perspektiv med andra pågående konflikter gällande sin dödlighet men också gällande vad som definieras som ett terrorattentat och vad som definieras som en strid i en konflikt, eftersom dessa inte går helt att skilja från varandra (2008, s. 31-33). För att förklara uppkomsten av stealth conflicts använder sig Hawkins av olika psykologiska teorier för att förklara människors konfliktmedvetenhet. Han konstaterar i sin studie att människors medvetenhet av konflikter inte korrelerar med konfliktens skala och omfattning. Både människor och institutioner visar medvetenhet för ett urval av de pågående konflikterna i världen. Det beror på att människors världsuppfattning påverkas av vår begränsade förmåga att processa information. Det finns flera psykologiska förklarings teorier för detta, som exempelvis "filter", "bottleneck" and "attentional resource"-teorierna. En förklaring till människans selektiva

världsbild är att vi använder oss av psykologiska copingmekanismer för att försöka processa, kartlägga och förstå komplexiteten. Dessa mekanismer är selektivitet, simplificering, kategorisering och generalisering (Hawkins 2008, s. 35-36). Även vår bild av internationella relationer påverkar vår bild av konflikter. Den statscentrerade bilden som genomsyrar diskursen resulterar i perspektiv utifrån hur "ens egna" land påverkas och är involverat i mellanstatliga angelägenheter (2008, s. 37-38). Identifieringen med en grupp människor är beroende av socialt konstruerade faktorer, exempelvis nationalism, etnicitet och religion, som påverkar vår bild av konflikter och att vår uppfattning av konflikter är beroende av ramverken vi ser dem ur. Under exempelvis Kalla kriget var individers ramverk och uppfattning av konflikter beroende på ens hemland tillhörde USA:s eller Sovjetunionens sida i konflikten. Efter 9/11 är istället Västvärldens bild av konflikter präglad utav "war on terror"-ramverket, vilket har lett till att synen på terrorism har präglat vår syn på konflikter och säkerhetshot i väst (Hawkins 2008, s. 38-40).

2.2 Närhetsprincipen

I Moellers studie av *New York Times* rapportering av konflikter observerades flera trender i vad som bedömdes vara av nyhetsvärde för den amerikanska läsekretsen. Bland annat var koppling till USA i form av amerikanska medborgares påverkan, utsatthet eller säkerhetshot variabler som ökade rapporteringen av en katastrof (Moeller 2006, s.191-192). Skillnaden på mediebevakningen av attentaten i Paris respektive Beirut 2015 resulterade i debatt kring hur medial nyhetsvärdering skiljer sig baserat på om ett attentat sker i en västerländsk stat eller inte. Konceptet *kulturell närhet* tänks vara en förklaring på det i en studie av Amani Ishmail och Smeeta Mishra om hur respektive attentat bevakades av *New York Times*. Att attentaten i Paris bevakas mer noggrant har inte bara implikationer att kulturell närhet spelar roll i nyhetsvärderingen utan man finner också att säkerhetspolitiska intressen påverkar (Ishmail & Mishra 2019, s.188). Den etniska aspekten av kulturell närhet tycks också spela in då flera studier har funnit att folk tenderar att sympatisera mer med offer som de identifierar sig närmare med (2019, s.189). I en studie av reaktionerna i sociala medier efter attentatet i Boston 2013 observeras att faktorer som geografisk närhet, sociala nätverk och fysiska relationer till staden påverkar hur utomstående reagerar på händelsen i sociala medier. Reaktioner som rädsla, sympati och solidaritet med offren hade starkast korrelation med fysisk vistelse i staden (Lin & Margolin 2014, s.1).

2.3 Agendasättande journalistik

Teorin om agendasättande journalistik utvecklades under 70-talet för att beskriva hur vi påverkas av massmedia. I en studie av Maxwell E. McCombs och Donalds L. Shaw (1972) undersöks korrelationen mellan vad 100 invånare tyckte var de viktigaste valfrågorna i det amerikanska presidentvalet 1968 och vilka frågor massmedia hade framställt som viktigast. Undersökningens resultat visade att massmedia högst sannolikt har utrymme att påverka vad allmänheten uppfattar som sant och viktigt. Detta framförallt genom att media har möjlighet att avgöra ett ämnes upplevda prioritet. Resultaten visade att massmedia snarare har möjlighet att påverka *vad* läsekretsen bryr sig om än *på vilket sätt* man uppfattar problemen (McCombs & Shaw 1972, s. 184-187).

Teorin kring agendasättande journalistik utvecklades senare av Jonathan Matusitz och David Ochoa. I sin studie "Agenda-Setting Theory in the U.S Media: A comparative analysis of Terrorist Attacks in

France and Nigeria” (2018) undersöker de hur den mediala rapporteringen skiljer sig mellan tre terrorattentat i Frankrike och tre terrorattentat i Nigeria. I studien finner författarna att amerikansk media har överrapporterat terrorattentaten i Frankrike, samtidigt som man har underrapporterat attentaten i Nigeria. Detta kopplas till agendasättande journalistik genom att tidningarnas läsare uppfattar terrorism i Europa som ett större hot än vad det är, medan man negligerar terrorhotet i Nigeria (Matusitz & Ochoa 2018).

En liknande studie har utförts av Erik Chien Nevalsky, som också undersöker skillnader i rapportering mellan Paris och Borno. Författarens ansats är att, genom teori kring agendasättande journalistik och news-framing, undersöka hur fyra amerikanska tidningars rapportering skiljer sig mellan de två attentaten. Författaren undersöker 44 artiklar utifrån såväl antal ord per artikel som val av rubrik. Hans slutsatser är att artiklar om det franska terrorattentatet var mer utförliga, specifika och känslösamma, medan det nigerianska attentatet beskrevs genom stora generaliseringar och utan detaljer (Nevalsky 2015).

2.4 Nyhetsvärdering

Newsworthiness, som på svenska kan översättas till nyhetsvärdering, innefattar utifrån vilka faktorer en händelse bedöms för att vara värd att publicera. Nyhetsvärdering innefattar också vilket utrymme eller position ett ämne ska få. Traditionellt har viktiga faktorer varit närhet, såväl geografisk som kulturell, samt hur oväntad en nyhet bedöms vara (Nationalencyklopedin, u.å). Johan Galtung och Mari Holmboe Ruge (1965) har undersökt vilka faktorer som skapar nyhetsvärde. För att finna vilka faktorer som har starkast samband med medial publicitet undersökte författarna 1250 norska nyhetsartiklar. I undersökningen presenteras 12 faktorer, listade nedan.

1. Frekvens
2. Tröskel
 - a. Absolut intensitet
 - b. Ökning i intensitet
3. Entydighet
4. Meningsfullhet
 - a. Kulturell närhet
 - b. Relevans
5. Samklang
 - a. Förutsägbarhet
 - b. Efterfrågan
6. Oförutseddhet
 - a. Oförutsägbarhet
 - b. Knapphet
7. Kontinuitet
8. Komposition
9. Referenser till elitnationer
10. Referenser till elitpersoner
11. Referenser till personer
12. Referenser till något negativt

Samtliga faktorer kommer inte att diskuteras i denna uppsats och därför ses inget behov av att presentera beskrivningar av faktorerna närmare. Författarna kommer med ett antal slutsatser gällande

relationen mellan faktorerna. De slutsatser som kommer att spela roll för denna uppsats presenteras nedan:

1. För att en nyhet i ett mer avlägset land ska publiceras ställs högre krav på frekvens, med andra ord att flera "relevanta" händelser ska äga rum.
2. Ju längre bort en händelse sker, desto mindre tvetydig får den vara för att anses värd att publicera.
3. Ju lägre status en nation har, desto närmre måste den vara utifrån ett kulturellt mått för att den ska publiceras.

(Galtung & Ruge 1965, s. 82-83).

2.5 Samband mellan välstånd och publicitet

I studien "Using the Internet to Examine Patterns of Foreign Coverage" undersöker Ethan Zuckerman (2004) bakgrunden till den bristfälliga rapporteringen kring konflikten i Demokratiska Republiken Kongo. Han tar avstamp i Galtung och Ruges forskning kring nyhetsvärdering. Genom sin datainsamling, där han undersöker hur många gånger ett lands namn omnämns i stora amerikanska dagstidningar varje dag, visar att det finns en stark relation mellan ett lands ekonomiska välstånd och hur mycket publicitet det får. Faktum är att det sambandet visade sig starkare än storleken på ett lands population och dess publicitet i amerikanska dagstidningar. Det allra starkaste sambandet fanns mellan BNP per capita och publicitet, men även internationellt bistånd till landet ifråga spelade roll. Zuckerman utvecklar även Galtung och Ruges teori genom att tala om praktiska hinder för journalistik såsom otillgänglighet, infrastruktur och språkliga barriärer (Zuckerman 2004).

2.6 Hypotes

I enlighet med Galtung och Ruges faktorer som skapar newsworthiness förväntar vi oss att kulturell närhet kommer att vara en viktig faktor bakom ett terrorattentats publicitet. Enligt Galtung och Ruge krävs en högre frekvens, alternativt större sensationlighet, för att terrorattentat i länder långt bort från Sverige ska nå en hög medial spridning. Samtidigt kan kulturell närhet kompensera för att länder inte räknas som ett elitland. Som exempel på detta lyfts USA:s relation till Latinamerika och Frankrikes relation till Communauté Française (Galtung – Ruge 1965, s. 82). Brist på elitstatus kan med andra ord vägas upp av kulturella likheter. Hypotesen om kulturell närhet styrks även av Erik Chien Nevalskys studie, som visade att terrorattentat i Paris överrapporterades medan attentat i Borno underrapporterades. Förutsatt att studien är replikerbar och applicerbar på större kontexter förväntar vi oss ett liknande resultat i denna undersökning. Vidare operationaliseringar av kulturell närhet kommer att ske i avsnitt 3.1.1.5.

En ytterligare hypotes är att antalet dödsoffer inte korrelerar med antal artiklar publicerade. Detta eftersom Virgil Hawkins nått liknande slutsatser då han undersökt fenomenet gällande konflikter. För att återknyta till Galtung och Ruges teori om att det finns vissa universella faktorer som skapar nyhetsvärde menar vi att Virgil Hawkins teori om så kallade "stealth conflicts" rimligen är översättbar från en krigskontext till terrorsammanhang. Således är vår hypotes att korrelationen mellan antal dödsoffer och antal artiklar inte kommer att existera vid analys av terrorattentat heller.

3. Metod

3.1 Metodologiska reflektioner och operationaliseringar

I undersökningen har följande variabler definierats:

Beroende variabel:

1. Medial uppmärksamhet

Oberoende variabler:

1. Geografisk plats
2. Antal dödsoffer

Sambandet mellan geografisk plats och medial uppmärksamhet kommer att undersökas genom att titta på under- kontra överrepresentation utifrån två mått som presenteras under avsnitt 3.2. Huruvida det finns en korrelation mellan antal dödsoffer och medial uppmärksamhet kommer att undersökas genom en regressionsanalys i statistikprogrammet SPSS, vidare förklarar under avsnitt 3.2.

Vår undersökning är således en tvåvariabelfråga eftersom vi analyserar sambandet mellan två variabler. Tvåvariabelsanalyser är lämpliga för undersökningar där syftet är att ta reda på exempelvis orsakssamband (Esaiasson m. fl. 2017, s. 359). Ett sambandsmått som används är korrelationskoefficienten, som används för att avgöra styrkan i ett samband mellan två variabler och blir ett nummer mellan -1 och +1 (2017, s. 379-380).

3.1.1 Operationaliseringar

3.1.1.1 Medial uppmärksamhet

För att operationalisera den beroende variabeln, medial uppmärksamhet, har antal artiklar som berör terrordådet bedömts vara en god operationell översättning. Variabeln kommer även att benämnas spridning samt rapportering genom uppsatsen. Genom undersökningen har 7545 artiklar undersökts, varav 3830 är publicerade i Dagens Nyheter, och 3798 är publicerade i Svenska Dagbladet. Artiklarna omfattar 309 olika terrordåd som har ägt rum mellan åren 2015 och 2019. För att en artikel ska klassas som att den berör ett särskilt terrordåd har följande krav ställts:

1. Artikelns huvudsakliga tema är terrorism, alternativt konsekvenser av terrorism.
2. Artikeln nämner terrordådet i fråga uttryckligen.
3. Artikeln är publicerad någon gång mellan den första januari 2015 och den trettioförsta december 2019.

I undersökningen har artiklar från kategorierna Sport, Debatt och Nyheter tagits med, under förutsättning att de uppfyllt tidigare nämnda krav. Detta med anledning av att det under exempelvis kategorin sport faktiskt alstrats en hel del artiklar gällande terrorattentat. Artiklarna har exempelvis handlat om hemmalag som visar stöd för offrens närstående och tillfällen då idrottare drabbats av terrorattentat. Databasinsamlingen har skett manuellt genom sökfunktionen i respektive tidnings webbarkiv.

Valet av tidningar som användes för databasinsamlingen baseras på vilka som hade de största nyhetshemsidorna räknat till antalet läsare och besökare och som rapporterar om riksnyheter. Vi utgick även från vilka hemsidor som hade använts i den tidigare nämnda undersökningen av medierapportering om terrordåd som utförs av Nord m fl. Under databasinsamlingens gång valde vi dock

att enbart använda oss av Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter på grund av att omfattningen av datainsamlingen krävde ytterligare avgränsningar. Detta trots att Aftonbladet och Expressen är större till antalet besökare. Generellt har Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet ett mer seriöst journalistiskt rykte, varför dessa två valdes.

3.1.1.2 Geografisk position

En av de oberoende variablerna i undersökningen har varit geografisk position. Gällande denna variabel har världen delats in i 12 regioner. Dessa regioner har valts med anledning av att det är samma indelning som Global Terrorism Database (GTD) har använt sig av. För att siffrorna gällande medierapportering ska vara jämförbara med GTD:s siffror anses denna indelning lämplig. Vilka länder som omfattas av vilken region går att avläsa i bilaga 1.

1. Nordamerika
2. Centralamerika och Karibien
3. Sydamerika
4. Östasien
5. Sydostasien
6. Sydasien
7. Centralasien
8. Västeuropa
9. Östeuropa
10. Mellanöstern och Nordafrika
11. Subsahariska Afrika
12. Australien och Oceanien

Notera att alla dessa länder inte längre existerar. Anledningen till att de trots det finns med är att datainsamlingen skett sedan 70-talet. Regionerna är inte rangordnade i någon särskild ordning.

3.1.1.3 Antal dödsoffer

Vid definition av antal dödsoffer har vi valt att endast räkna antal bekräftade dödsoffer av statliga myndigheter i landet där terrorattentatet ägt rum. Detta kan tyckas problematiskt då de faktiska dödssiffrorna ofta överstiger de officiella. Denna operationalisering skulle kunna resultera i en felkälla, eftersom sannolikheten att antalet dödsoffer är felrapporterat är större i icke-demokratiska delar av världen. Ett exempel på detta är att världens autokratier generellt har felrapporterat dödsfall till följd av covid 19 (Cassan & Steenvoort 2021, s. 3-5). Samtidigt har vi ansett det omöjligt att utgå från andra definitioner, exempelvis uppskattningar av människorättsorganisationer. För att göra en sådan definition rättvisa skulle hänsynsfulla bedömningar av varje organisations trovärdighet behöva bedömas. Dessutom utgör människorättsorganisationers uppskattningar ofta ett stort spann, den högsta respektive lägsta uppskattningen har i vissa fall skiljt sig med flera hundra dödsoffer.

3.1.1.4 Under- respektive överrapportering

Att överrapportera innebär antingen att uppmärksamma något mer än nödvändigt, eller att uppmärksamma något mer än vad som är proportionerligt (Merriam-Webster 2021). För att mäta över- respektive underrapportering har vi utgått från två olika mått. För det första har vi valt att undersöka proportionalitet mellan andelen terrorattentat i en viss region och andelen artiklar om terrorattentat i denna region. Detta skulle kunna vara missvisande, förutsatt att exempelvis andelen dödsoffer per terrorattentat varierar mellan regioner. Därför har vi även valt att jämföra andelen dödsoffer till följd

av terrordåd per region med andelen artiklar rörande terrordåd per region. Överrepresentation kan med andra ord ses som när en region innehar en större andel av artiklarna än andel terrordåd eller dödsfall till följd av terrordåd.

Variabeln geografisk position finns dokumenterad i Global Terrorism Database, och vi har utgått från deras indelning av regioner i uppsatsen. Dödsfall per terrorattentat finns däremot inte i Global Terrorism Database, och detta har därför behövts sammanställas manuellt. Totalt antal dödsfall per region, som krävs för att räkna ut under- respektive överrapportering, är sammanställt av Global Terrorism Database.

3.1.1.5 Kulturell närhet

Kulturell närhet, som är grunden för en av våra hypoteser, kan tyckas vara ett mycket abstrakt begrepp. Trots att det förekommer inom en mängd studier finns ingen enhetlig definition av begreppet. För att avgöra kulturell närhet till Sverige har vi valt att rangordna ett antal regioner. För det första har vi valt att definiera regionen Västeuropa som den kulturellt närmsta för Sverige. Detta dels eftersom Sverige de facto ingår i regionen, dels eftersom majoriteten av länderna i Västeuropa ingår i EU, med vilka vi delar stora delar av vår lagstiftning. Dessutom har EU möjliggjort fri rörlighet, vilket har ökat integrationen mellan dessa länder (Europeiska Kommissionen, 2021). Trots att stora delar av Östeuropa också är medlemmar i EU ses detta som en lägre rankad region gällande kulturell närhet. Detta med anledning av att Sverige, som tidigare nämnt, själva utgör en del av Västeuropa. Samtidigt ingår en majoritet av länderna i Östeuropa i EU, vilket gör att regionen bör rankas som näst närmast.

Den region som bedöms vara tredje närmast Sverige är Nordamerika. Denna region innefattar med andra ord USA, Kanada och Mexiko. Även Australien och Oceanien kommer att räknas in i denna region. Detta med anledning av att Sverige har goda, politiska såväl som ekonomiska, relationer till nämnda länder. Idag finns det bilaterala samarbeten mellan Sverige och USA på ett stort antal politiska områden. Bortsett från europeiska länder är USA dessutom Sveriges största handelspartner (Regeringskansliet, 2021a). Gällande Kanada delar man synen på utrikespolitik i hög grad (Regeringskansliet, 2021b). Utöver detta har Sverige och Mexiko haft ett diplomatiskt samarbete sedan 1850. Många svenska företag finns etablerade i landet och EU och Mexiko har sedan 1997 ett avtal gällande såväl handel som politisk dialog (Regeringskansliet, 2021c). Australien bedöms vara lämpliga att inkludera i denna kategori med anledning av det utbredda bilaterala samarbetet, samt det faktum att Australien är Sveriges fjärde största exportmarknad utanför EU (Regeringskansliet, 2021d).

Den fjärde regionen har definierats som vad som på engelska brukas benämnas MENA (Middle East and North Africa). Anledningarna till detta är flera. För det första har EU särskilda avtal med de nordafrikanska länderna Marocko, Algeriet och Tunisien, vilket ger medborgare från länderna rätt till samma arbetsvillkor som värdlandets medborgare förutsatt att man arbetar lagligt i EU. För det andra har asylinvandringen till Sverige under undersökningsperioden bestått huvudsakligen av människor från Syrien, Uzbekistan, Irak, Iran, Afghanistan, Eritrea och Somalia, varför definitionen är relevant (Statistiska Centralbyrån, 2021a). Befolkningen i Sverige utgörs idag till stor del av människor födda i nämnda länder. I GTD:s definition av MENA ingår inte Afghanistan eller Somalia. Dessa länder ingår istället i Sydasiens respektive Subsahariska Afrika.

Födelse land	Antal
Syrien	193 594
Irak	146 440
Iran	81 301
Somalia	70 184
Afghanistan	60 858

Tabell 1: De vanligaste födelse länderna bland utrikes födda 2020, undantaget länder som ingår i tidigare nämnda regioner (SCB, 2021b).

Sett till att många av dessa personer har barn, som kategoriseras som andra generationens invandrare, utgör denna grupp en förhållandevis stor del av Sveriges befolkning. Rimligtvis känner en stor andel av dessa personer fortfarande en kulturell närhet med sina födelse länder. Antagligen har detta dessutom gett människor som är födda i Sverige ett ökat intresse och upplevd närhet till dessa länder.

3.2 Tillvägagångssätt

3.2.1 Datainsamling

I uppsatsarbetet har 7545 artiklar från tidningarna Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet undersökts. Samtliga artiklar är publicerade någon gång mellan den första januari 2015 och den sista december 2019. Detta för att stämma överens med datan som finns tillgänglig i Global Terrorism Database.

Vid datainsamlingen användes främst själva platsen där attentatet skedde som sökord. Genom denna metod, i kombination med en avgränsning i tid, kunde de flesta artiklar hittas. Vid insamling av data om attentat som skett på platser där flera attentat hade ägt rum användes som kontroll även sökord som relaterade till datumet eller året på attentatet. Även vanligt förekommande benämningar på attentatet, exempelvis "Charlie Hebdo" för attentatet i Paris januari 2015, användes som sökord för att kontrollera att inga artiklar missades samt för att urskilja attentatet från andra under samma år.

Därefter sammanställdes alla artiklar i ett Excel-dokument och ytterligare data gällande varje dåd, exempelvis antal dödsoffer, samlades in manuellt.

Gällande valet av terrordåd gjordes en del avgränsningar. Efter Global Terrorism Database innehöll data om över 58 000 terrordåd för den angivna tidsperioden tvingades vi göra ett urval. Urvalet baserade sig på vilka terrordåd det överhuvudtaget fanns någon information kring. En stor andel av dåden som omnämns på GTD är sällan eller aldrig omskrivna vilket gör det svårt att ta reda på data kring dessa dåd. Därför valdes 309 stycken ut för analys. De utvalda dåden är inte utvalda baserat på antal döda eller medial publicitet. Flera av dåden var aldrig omnämnda på varken Dagens Nyheter eller Svenska Dagbladet. Istället valdes samtliga dåd som det fanns tillräcklig information om.

3.2.2 Korrelationsanalys mellan antal dödsfall och medial publicitet

För att undersöka korrelationen mellan antal dödsfall och medial uppmärksamhet har en linjär regression utförts i statistikprogrammet SPSS. Den beroende variabeln i regressionsanalysen är medial publicitet, medan den oberoende variabeln är antal dödsfall. Regressionsanalysen sker med syftet att testa Virgil Hawkins teori kring kopplingen mellan antal dödsfall och publicitet. För regressionsanalysen användes terrorattentat som analysenhet. Den beroende variabeln var medial publicitet, vilket mättes genom antal artiklar i Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter. Den oberoende variabeln var antal dödsoffer, vilken beskrivs under avsnitt 3.1.1.3.

3.2.3 Över- respektive underrapportering

Då regioner är svåra att, på ett rättvist sätt, översätta till numerisk skala undersöktes i dessa fall istället över- respektive underrapportering. Anledningen till detta är att korrelationerna som hade erhållits utifall att en multipel regression hade utförts hade varit missvisande då skalorna på x-axeln inte nödvändigtvis hade stämt överens. Genom att istället undersöka under- respektive överrapportering fås ett mer verklighetstroget mått på vilka regioner som sticker ut. Under- respektive överrapporteringen undersökts på två olika sätt. I det första avseendet undersöktes hur andelen artiklar om terrorattentat skiljde sig från andelen dödsfall av terrorattentat i samma region. Detta gjordes genom att sammanställa den totala dödssiffran för de 309 terrorattentat som undersökts, och därefter sammanställa hur stor andel av denna varje region utgjorde. Därefter sammanställdes den totala summan artiklar som undersökts gällande dessa terrorattentat, tillsammans med respektive regions andel av totalsumman. Därefter undersöktes skillnad i procentenheter mellan dessa två mått. En negativ differens mellan andel artiklar och andel dödsoffer innebär att en region har underrapporterats, medan en positiv differens tyder på överrapportering.

Ovanstående mått är otillräckligt för att göra en rättvis undersökning av över- respektive underrepresentation då det inte tar hänsyn till antal dåd i en region. För att komplettera detta mått undersökte vi därför även hur andelen artiklar skiljde sig från andelen terrorattentat. I detta fall sorterades de 309 terrorattentaten vi undersökt efter region varpå de summerades. Genom att undersöka även detta mått kan man få en mer komplex bild av hur rapporteringen kring respektive region ser ut.

Kontrollvariabler

På grund av uppsatsens begränsade tidsram har inga kontrollvariabler använts. För att använda lämpliga kontrollvariabler hade ytterligare data behövts samlas in, då ingen av variablerna i Global Terrorism Database ansågs tillräckliga. Lämpliga kontrollvariabler hade kunnat vara ekonomiskt välstånd vid undersökning av sambandet mellan geografisk position och medial uppmärksamhet. Detta för att undersöka huruvida sambandet egentligen handlar om ekonomiskt välstånd, likt Ethan Zuckerman föreslår, eller kulturell närhet.

3.3 Material och avgränsningar

I undersökningen har databasen Global Terrorism Database använts i flera syften. Dels har den använts för att komplettera den manuella inhämtningen av artiklar med information om detaljer kring dåden artiklarna beskriver. Utöver detta ger Global Terrorism Database ut en rapport årligen kring hur terrorläget i världen ser ut. Rapporten innehåller en mängd olika undersökningar av terrorism,

däribland vilka länder som är värst drabbade och vilka gärningsmannagrupper som bedöms vara skyldiga till flest dåd. Denna rapport har använts för jämförelser mellan datasetet kring medias rapportering. Rapporten bygger på data från över 170 000 terrordåd (Institute for Economics and Peace 2021, s. 2).

I datasetet gällande medierapportering återfinns data från 309 olika terrordåd, varav 65 inte är omnämnda i varken Svenska Dagbladet eller Dagens Nyheter. Dessa datapunkter används endast vid utförande av regressionen för att undersöka korrelationen mellan antal dödsoffer och medial uppmärksamhet. Vid undersökning av andel artiklar rörande respektive region har, av naturliga skäl, endast terrordåd som omnämns i någon av tidningarna använts som underlag. Däremot har samtliga terrordåd använts vid bedömning av andel dödsfall i respektive region samt andel dåd i respektive region. Dessa mått används för jämförelse med andel artiklar i respektive region.

De variabler vi valde att inte undersöka är bland annat antalet skadade. Vi väljer istället att använda variabeln antalet döda baserat på Hawkins val av mått på en konflikts omfattning. Vidare räknar vi antalet gärningsmän som dog i attacken med hänsyn till att flera av attentaten är självmordsbombningar då de som har omkommit har varit gärningsmän och vi tänker oss att det kan ha en inverkan på publiciteten. Notera att vi inte fört separat statistik på om det var offer eller gärningsmän som dog i attackerna. Det hade eventuellt kunnat ha en inverkan på publiciteten baserat på tidigare nämnd forskning från bland annat Moeller som pekar på att nyhetsvärdet påverkas av bilden av offren som "oskyldiga", men också av ett dåd som chockerande och dramatiskt. Avgränsningen gjordes konsekvent till att det var Hawkins teori om dödstal som vi ämnade att testa och utveckla. Vi har inte heller med variabler som antalet dagar attentatet pågick, om gärningsmannen var svensk, antalet svenska som var drabbade av attentatet eller vilka stora event i världen som skedde samtidigt som kan ha tagit medial uppmärksamhet från ett attentat. Detta eftersom de inte fyller vår huvudsakliga syfte med undersökningen, men vi är medvetna om att de kan ha haft en inverkan på publiciteten baserat på tidigare presenterad teori om nyhetsvärdering.

Andra reflektioner på vårt material är att statistiken på dödstalen i vissa fall är otillräcklig. Det finns fall där olika källor eller olika sidor i en konflikt uppger olika dödstal och i dessa fallen har vi noterat det dödstal som angett minsta antalet bekräftade fall som går att veta säkert. Ett exempel är Boko Harams attentat i Nigeria, där dödstalet kan ligga någonstans mellan 150 till 2000 men osäkerheten beror på att räkna de döda i attacken var en säkerhetsrisk för de inblandade (Ross 2015). En kritik mot användandet av GTD för att samla data om attentat är att databasen inte är lämplig för att jämföra hur antal attentat har ökat över tid och att databasen har underskattat dödsfallen i exempelvis Irakkriget vilket gör datan inkonsistent. En vanlig feltolkning av datan är att världen har blivit mer våldsam, men så är inte fallet (Pape, Ruby & Buyer 2014). I vår undersökning har vi dock inte ämnat att göra en jämförelse av trender över tid, utan en jämförelse av regioner, så vi har inte bedömt att kritiken mot GTD utgör ett hinder för vår användning av databasen.

4. Analys och resultat

4.1 Över- respektive underrapportering

Faktiska terrorattentat

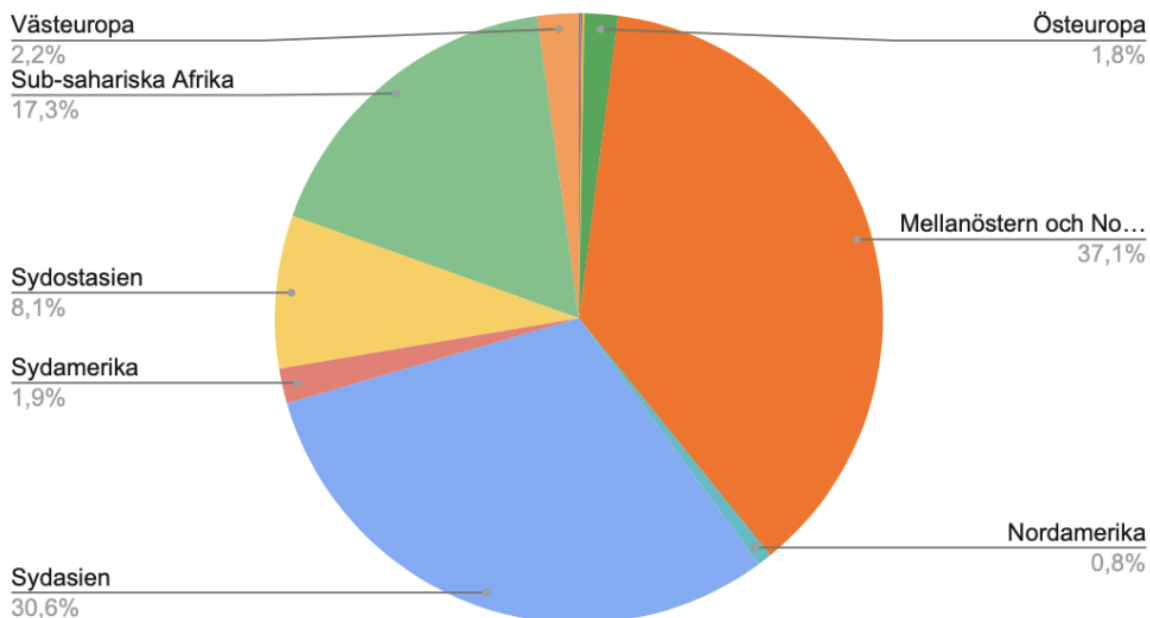

Diagram 1. Visar den geografiska fördelningen av de terrorattentat som skett under perioden 2015-2019. Datan är insamlad från Global Terrorism Database.

Nyhetsartiklar

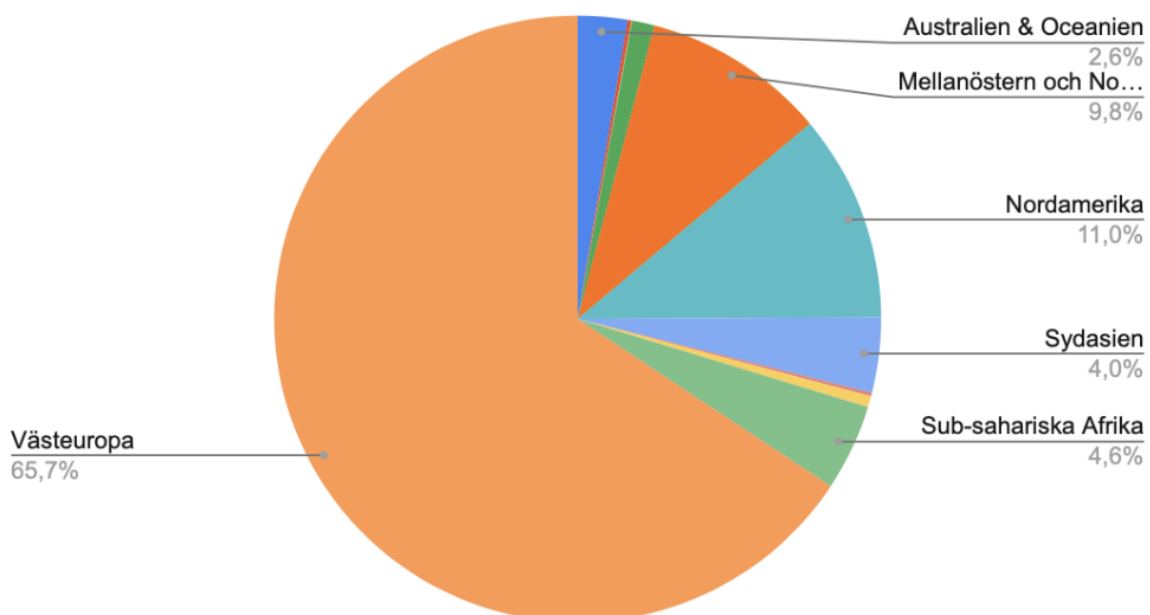

Diagram 2. Visar fördelningen mellan artiklar om terrorattentat i respektive region. Datan är insamlad från Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet.

Dödsfall

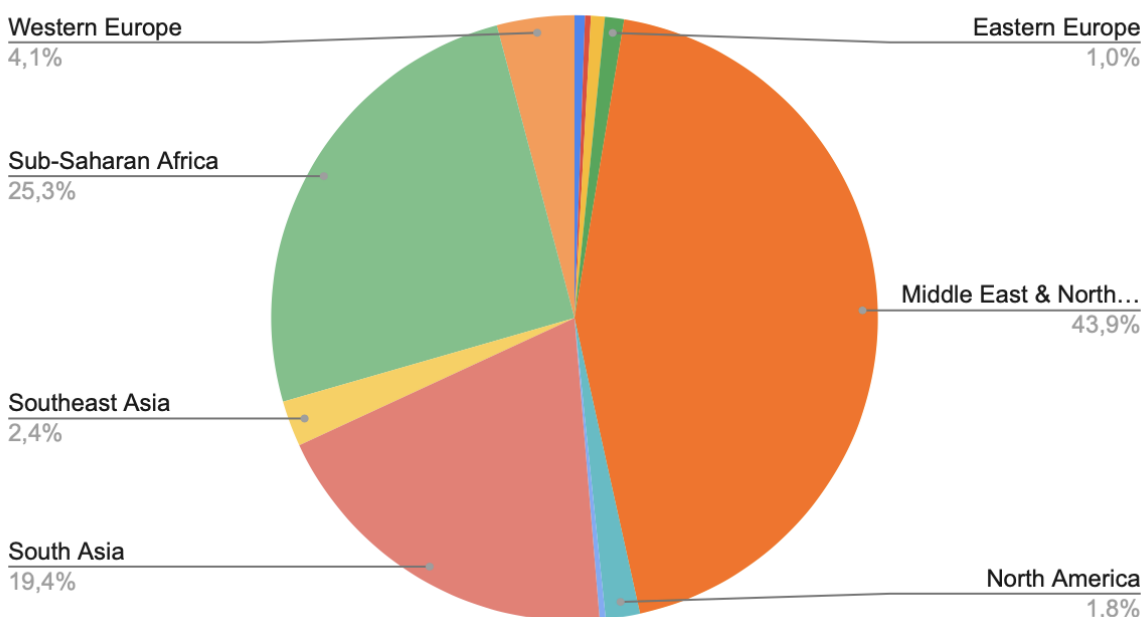

Diagram 3. Visar andelen dödsfall i respektive region. Datan bygger på antal dödsfall för de 309 terrorattentat som undersökts i studien.

Region	Andel artiklar (%)	Andel terrorattentat i procent (%)	Andel dödsfall i procent (%)	Skillnad i procentenheter (Andel artiklar och andel attentat)	Skillnad i procentenheter (Andel artiklar och andel dödsfall)
Australien & Oceanien	2,638	0,102	0,554	2,536	2,084
Centralasien	0,199	0,0755	0,311	0,124	-0,112
Östasien	0,0401	0,111	0,738	-0,071	-0,698
Östeuropa	1,1932	1,780	1,020	-0,587	0,1732
Mellanöstern och Nordafrika	9,808	37,0859	43,910	-27,277	-34,102
Nordamerika	11,040	0,775	1,826	10,265	9,214
Sydasien	4,016	30,567	19,415	-26,551	-15,399
Sydamerika	0,172	1,861	0,321	-1,689	-0,149
Sydostasien	0,596	8,094	2,448	-7,497	-1,852
Subsahariska Afrika	4,599	17,343	25,330	-12,744	-20,731
Västeuropa	65,699	2,208	4,128	63,491	61,571

Tabell 2. Den andra kolumnen visar hur stor andel av de undersökta artiklarna som berörde terrorattentat i respektive region. Den tredje kolumnen beskriver hur stor andel av alla terrorattentat mellan 2015 och 2019 som utspelade sig i respektive region. I den fjärde kolumnen beskrivs hur stor andel av alla dödsfall till följd av terrorattentaten vi undersökt som ägde rum i respektive region. Den femte och sjätte kolumnen beskriver skillnaden mellan andel artiklar och andel dödsfall respektive attentat i varje region.

Av alla regioner var Västeuropa, liksom vi förutspådde i vår hypotes, den region med störst överrapportering. Samtidigt beror inte detta nödvändigtvis på den stora kulturella närheten mellan Sverige och denna region. Av de faktorer Galtung och Ruge formulerat som grund för newsworthiness skulle det även kunna handla om en ökning i intensitet, det faktum att stora delar av Västeuropa utgörs av elitnationer eller att terrorattentat i den här delen av världen helt enkelt är oförutsedda, och därför bidrar till sensationelitet. Sedan 2010 har antalet terrorattentat i Västeuropa ökat från 133 om året till 291 stycken 2017 (Our World in Data, 2018). Denna ökning skulle kunna vara ett exempel på vad Galtung och Ruge kallar förhöjd intensitet.

Samtidigt var Östeuropa underrapporterat, till skillnad från vår hypotes. Anledningar till detta skulle kunna vara en missbedömning i kulturell närhet från vår sida. Även om flera av länderna som ingår i regionen Östeuropa delar mycket med Sverige, exempelvis medlemskap i EU, ingår även länder som Ryssland, Ukraina och Belarus i denna region. I allmänhet upplevs antagligen en mindre kulturell närhet till dessa länder än de flesta EU-länder. Sverige har visat stöd för EU:s sanktioner mot Ryssland, och man delar inte skriftspråk med dessa länder (Regeringskansliet 2021e). En av faktorerna bakom Galtung och Ruges teori för newsworthiness är omnämnanden av elitnationer. Definitionen av detta begrepp är länder som har stor global påverkan, både inom militära, kulturella, politiska och ekonomiska områden. En möjlig förklaring till Östeuropas underrapportering skulle kunna vara att vi underskattat vikten av referenser till elitnationer. Detta skulle även kunna vara en faktor bakom Västeuropas enorma överrapportering.

Både regionerna Subsahariska Afrika och Mellanöstern och Nordafrika var gravt underrapporterade. Dessa resultat är i linje med studierna av Matusitz och Ochoa samt Chien Nevalsky. I deras kvalitativa studier jämfördes amerikansk medias representation av terrorattentat i Frankrike med terrorattentat i Nigeria. Resultaten visade även där att de Nigerianska dåden beskrevs mer färdigt och i mindre utsträckning. I sina studier förklarades resultaten med agendasättande journalistik och vinstintressen (Matusitz Ochoa 2018). På grund av att media, genom agendasättande journalistik, blåst upp intresset för västerländska terrorattentat genererar dessa fler läsare, och i sin tur högre vinst. Eftersom det inte är lönsamt för amerikanska tidningar att porträttera attentat i Borno föredrar man den franska terrorismen. Erik Chien Nevalsky (2015) betonar hur news framings får effekter på den amerikanska utrikespolitiken. Författaren lägger därför stor vikt vid att media bättre bör återspegla verkligheten.

Det faktum att terrordåd i Frankrike var mer välrepresenterade än attentat i Nigeria motsäger egentligen inte vår hypotes. I hypotesen förutspådde vi att Västeuropa skulle vara mer överrapporterat än Mellanöstern och Nordafrika, vilket stämde. Samtidigt antog vi att MENA-regionen fortfarande skulle vara överrapporterad på grund av den relativt stora andelen svenska invånare som är födda i regionen, vilket visade sig vara ett falskt antagande. Än en gång skulle förklaringen till detta kunna vara att kulturell närhet inte är en tillräcklig variabel för att förklara medial uppmärksamhet. Även om det vore sant att MENA-regionen har kulturell betydelse för Sverige skulle andra faktorer, som exempelvis referenser till elitnationer eller grad av oförutsägbarhet ha större betydelse än förväntat. Frekvensen av terrordåd i regionen har varit någorlunda konstant och terrorgrupper som IS och Boko Haram är utbredda och etablerade i regionen. En möjlig förklaring skulle därför kunna vara att det

finns en större chockfaktor vid dåd i Västeuropa, som i sin tur bidrar till publicitet. Eftersom de islamistiska terrororganisationerna har svagare fäste i Västeuropa än i MENA-regionen leder detta till större publicitet eftersom det är mer häpnadsväckande och oväntat.

Samtidigt skulle vår bedömning av kulturell närhet mellan Sverige och MENA-regionen kunna vara felbedömd. Även om en del av den svenska befolkningen har starka kopplingar till regionen i form av släktband eller ursprung har också en polarisering vuxit fram i Sverige. Exempel på detta är Sveriges resa mot stängda gränser och minskat flyktningmottagande (Brandel m.fl, 2016). Under år 2020 uppskattades 18 procent av den svenska befolkningen ha en negativ inställning till mångfald. Inom Sverigedemokraterna, som är Sveriges tredje största parti, uppgav 72 procent att de har en negativ inställning till mångfald (Ahmadi 2020, s. 4-5). Detta skulle kunna vara indikationer på att gemene man i Sverige kanske inte alls upplever någon form av kulturell närhet till MENA-regionen. Med andra ord motbevisar inga av våra resultat Galtung och Ruges teori om de tolv faktorerna. Kulturell närhet skulle fortfarande kunna vara av stor betydelse för medial publicitet, men begreppet måste definieras tydligare. För framtida studier på området rekommenderas en tydligt avgränsad definition av kulturell närhet.

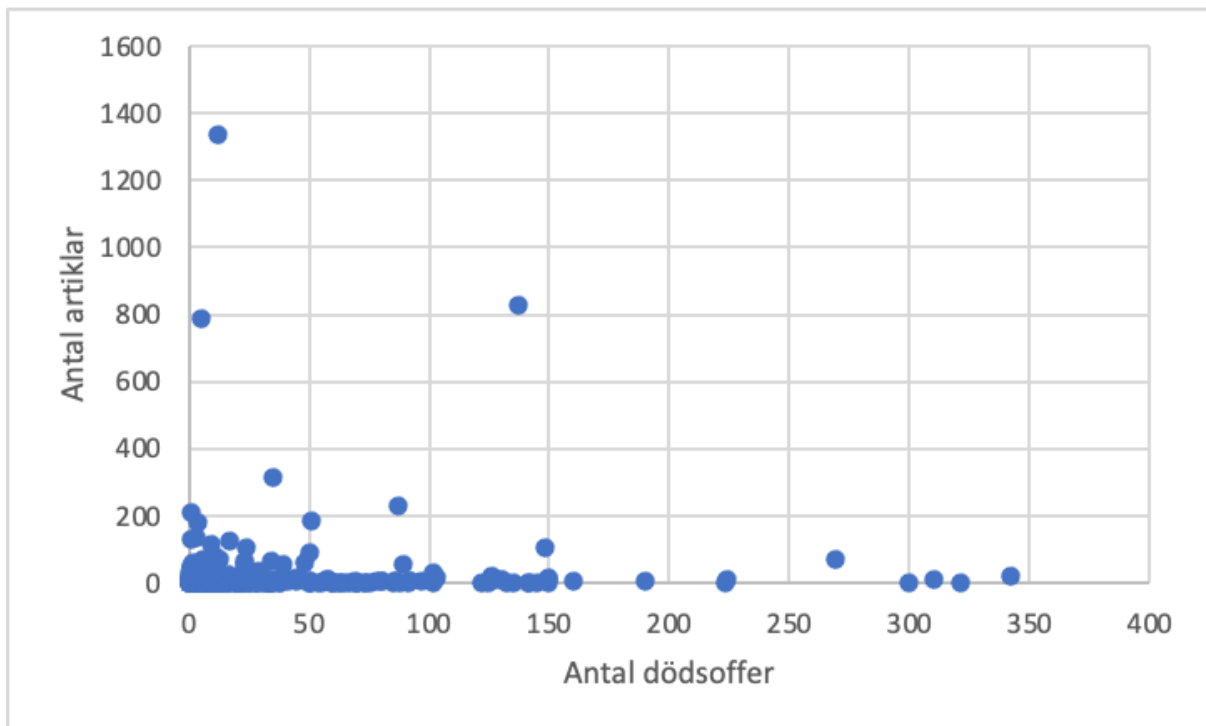
Gällande Nordamerika och Australien och Oceanien stämde resultaten överens med vår hypotes. Båda regionerna visade sig vara överrapporterade, även om Nordamerika är mer överrapporterat i absoluta mått. Dessa resultat stödjer teorier om närhetsprincipen och nyhetsvärdering. Gällande nyhetsvärdering är USA att betrakta som en av världens framträdande elitnationer, vilket skulle kunna utgöra del av förklaringen bakom överrapporteringen. Samtidigt kan den kulturella närheten förklara Australiens överrapportering.

Skillnaderna i underrapportering gällande andel attentat kontra andel dödsfall var mycket liten för de flesta regioner. Regionerna Mellanöstern och Nordafrika samt Subsahariska Afrika hade en större underrapportering för andel dödsfall än för andel attentat, vilket tyder på att det genomsnittliga attentatet i dessa regioner har varit dödligare än i de övriga regionerna. Det omvända gällde för regionerna Sydostasien och Sydasiens. I de övriga regionerna var skillnaden mellan de två måtten högst två procentenheter.

4.2 Korrelation mellan antal dödsoffer och medial publicitet

	Icke-standardiserade beta-värden	Standardavvikelse	Signifikansnivå
Konstant	11.031	3.542	0.002
Koefficient, oberoende variabel	0.043	0.056	0.444

Tabell 3. Resultat från regressionsanalysen utförd i SPSS.

Figur 1. Samtliga 309 terrorattentat plottade utifrån antal dödsoffer och antal artiklar.

Korrelationen mellan antalet dödsfall och medial publicitet för ett attentat är, i enighet med vår hypotes, nära noll. Korrelationskoefficienten som uppnåddes under undersökningen var 0.043, vilket innebär att det finns ett mycket svagt positivt samband mellan antal dödsfall och medial publicitet. Detta går i linje med Virgil Hawkins teori om att antalet döda i en konflikt inte påverkar den mediala publiciteten en konflikt uppnår. Samtidigt är standardavvikelsen väldigt stor, vilket gör uppskattningen mindre tillförlitlig. Dessutom är signifikansnivån 0.44, vilket tyder på att resultaten sannolikt inte hade blivit desamma ifall undersökningen genomfördes på nytt. En signifikansnivå på 0.05 hade varit önskvärd för att resultaten skulle anses tillförlitliga. Samtliga resultat från regressionsanalysen finns i bilaga 2.

Avsaknaden på signifikant korrelation gör resultaten svåra att diskutera, men Virgil Hawkins teori har iallafall inte kunnat motbevisas. Huruvida den stämmer för terrorattentat i svensk media går att diskutera, men utifrån Hawkins diskussion kring utvalda konflikter verkar dessa existera även vid terrorattentat. Teorin om utvalda konflikter bygger på att ett fåtal konflikter väljs ut i media, vilket gör att rapporteringen kring övriga konflikter överröstas eller uteblir. Hawkins refererar i sin bok till amerikansk media. Dessutom hänvisar han till krig och konflikter snarare än terrorattentat. Samtidigt tycks denna teori vara någorlunda applicerbar på hur terrorattentat speglas i svensk media. Det faktum att västeuropeiska terrorattentat upptar över 60 procent av artiklarna trots att endast 2,2 procent äger rum i den regionen innebär att terrorattentat i övriga regioner får mindre publicitet än proportionerligt. Eftersom ett begränsat antal artiklar publiceras i tidningarna innebär detta i praktiken att terrorattentat i andra regioner får mindre uppmärksamhet än vad som vore tillräckligt för att skildra situationen.

4.3 Möjliga konsekvenser

Utifrån teorier kring news framing och agendasättande journalistik skulle överrepresentationen av terrorattentat i Västeuropa kunna påverka tidningarnas läsares verklighetsuppfattning. Enligt tidigare studier kan detta i sin tur även påverka ett lands utrikespolitik och internationella bistånd. Wanta och Kalyango (2007) påvisade ett samband mellan medial uppmärksamhet efter ett terrorattentat och antal utlåtanden från presidenten. Därefter kunde de i sin tur påvisa ett samband mellan antal artiklar av The New York Times och storlek på internationellt bistånd till det drabbade landet (Wanta & Kalyango 2007, s. 445-446). För att föra en vidare diskussion kring våra resultat skulle detta kunna få katastrofala konsekvenser. Det faktum att den mediala skildringen av terrorism inte återspeglar verkligheten skulle kunna innebära att politiker negligerar de länder som är värst drabbade, dels på grund av att det finns mycket lite information om hoten i dessa länder att tillskansa sig, dels eftersom det inte intresserar väljarna. Förutsatt att McCombs och Shaws studie fortfarande är applicerbar leder överrapporteringen i praktiken till en ond spiral där läsare bryr sig mer om det som publiceras i tidningen, vilket i sin tur leder till att tidningarna publicerar mer av det som intresserar läsarna. Samtidigt är vår studie inte ett fullgott underlag för analys av effekter på det svenska biståndet, eftersom delar av detta ges genom EU (Sida 2021).

En annan möjlig effekt skulle kunna vara en ökad polarisering mellan grupper i Sverige. Det faktum att rapporteringen inte är proportionerlig skulle kunna få människor med anknytning till underrapporterade regioner att känna sig åsidosatta. Under avsnitt 1.3 nämns en artikel av Caroline Mala Corbin, där författaren redogör för hur terrorister ofta antas vara muslimer och sällan vita. Detta beskrivs som ett resultat av rasistiska stereotyper. Imran Awan och Irene Zempi (2020) har intervjuat 20 män i Storbritannien med muslimskt utseende. Resultaten av intervjuerna visade att dessa män ofta utsätts för islamofobiska stereotyper kring terrorism (Awan & Zempi 2020, s. 8-11). Gällande offer för terrorattentat tycks sambandet vara det motsatta. Terrorattentat begångna i områden som domineras av vita personer överrapporteras. Huruvida detta bygger på rasism eller white supremacism kommer inte att diskuteras i denna uppsats, men fenomenet skulle oavsett kunna få konsekvenser. Att terrorister i huvudsak benämns som muslimer, medan terrorismens offer huvudsakligen skildras som vita européer skulle kunna öka den upplevda utanförskapen bland exempelvis muslimer i Sverige. Att själv vara född i ett land härjat av terrorism som inte nämns i svensk media skulle kunna skapa en känsla av att vara nedprioriterad och åsidosatt.

4.4 Möjliga felkällor

En möjlig felkälla skulle kunna vara att terrordåden vi har undersökt i den här uppsatsen inte är representativa för det allmänna terrorläget. Detta skulle innebära att resultaten inte är i enlighet med verkligheten. Samtidigt var vår undersökning relativt uttömmande, och vi slutade inte räkna nya terrorattentat förrän vi hade undersökt 43 attentat som inte var omnämnda på varken Dagens Nyheter eller Svenska Dagbladet. Det är därför att anse som osannolikt att en utökning av antalet attentat hade lett till andra slutsatser. Den stora påverkan det skulle kunna ha är att det ytterligare skulle spä på de regioner som i nuläget klassas som underrepresenterade. Detta eftersom ett större antal död som inte är omnämnda i tidningarna skulle öka andelen döda samt attentat i underrepresenterade regioner, medan andelen medial uppmärksamhet skulle förbli oförändrad.

5. Slutsats

Våra resultat visar att det inte finns någon korrelation mellan antal dödsfall i ett attentat och medial publicitet, vilket stämmer överens med vår hypotes som baserades på Virgil Hawkins teori om glömda konflikter. Dock är tillförlitligheten för undersökningen inte tillräckligt stor för att kunna dra en absolut slutsats om att teorin stämmer även för terrorattentat, även om vår undersökning indikerar att så är fallet. Hypotesen om att kulturell närhet påverkar medial publicitet får stöd av vår undersökning genom då vi ser en överrepresentation av rapportering om attentat som skett i framförallt Västeuropa men även i Nordamerika, som vi definierat som de regioner med störst kulturell närhet till Sverige. Rapporteringen om attentaten i MENA-regionen samt Östeuropa kan utifrån teorin om kulturell närhet diskuteras i den mån att den inte är lika omfattande och inte avspeglar den verkliga omfattningen av terrorattentaten. I debatten om medial nyhetsvärdering med synpunkt på närhetsprincipen råder delade meningar kring dess försvarbarhet, men det kan konstateras att den har en påverkan på mediebevakningen av terrorattentat.

6. Referenser

Awan, Imran – Zempi, Irene. 2020. "Non-Muslim men who suffer Islamophobia: A briefing paper" i *European Journal of Criminology*. Vol 17, nr 5, s. 585-602. DOI: 10.1177/1477370818812735.

Ahmadi, Fereshteh – Palm, Irving. 2020. *Mångfaldsbarometern 2020*. Gävle: Högskolan i Gävle.

Tillgänglig:

[https://www.hig.se/download/18.84e037d17401f598762d316/1599642010229/Högskolan%20i%20Gävle%20presenterar%20Mångfaldsbarometern%202020_uppdaterad%20med%20bortfallsredovisning\(1\).pdf](https://www.hig.se/download/18.84e037d17401f598762d316/1599642010229/Högskolan%20i%20Gävle%20presenterar%20Mångfaldsbarometern%202020_uppdaterad%20med%20bortfallsredovisning(1).pdf). (Hämtad 2022-01-03)

Bauer, Vincent – Pape, Robert – Ruby, Keven, 2014-07-21. *Government data exaggerate the increase in terrorist attacks*. The Washington Post. Tillgänglig:

<https://www.washingtonpost.com/news/monkey-cage/wp/2014/07/21/government-data-exaggerate-the-increase-in-terrorist-attacks/>. (Hämtad 2022-01-03)

Brandel, Tobias – Dellings, Hannes – Eriksson, Göran. 2016. *Öppna hjärtan – stängd gräns: Så svängde Sverige*. Svenska Dagbladet. Tillgänglig:

<https://www.svd.se/fran-oppna-hjartan-mot-stangda-granser>. (Hämtad 2022-01-03)

Cassan, Guilhem – Steenvoort, Milhan V. 2021. "Political Regime and Covid 19 Death Rate: Efficient, Biasing or Simply Different Autocracies? An Econometric Analysis" i *SSM - Population Health*. Vol 16, nr 1. Tillgänglig: <https://arxiv.org/pdf/2101.09960.pdf>. (Hämtad 2022-01-03)

Corbin, Caroline M. "Terrorists Are Always Muslim but Never White: At the Intersection of Critical Race Theory and Propaganda" i *Fordham Law Review*. Vol 86, nr 2, s. 455-485. Tillgänglig:

<https://ir.lawnet.fordham.edu/flr/vol86/iss2/5/>. (Hämtad 2022-01-03)

Esaiasson, Peter – Giljam, Mikael – Oscarsson, Henrik – Wängnerud, Lena, 2017. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Norstedts juridik.

Europeiska kommissionen. 2021. *Sysselsättning, socialpolitik och inkludering*. Tillgänglig:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=470&langId=sv>. (Hämtad 2022-01-03)

Galtung, Johan – Ruge, Mari H. "The Structure of Foreign News: The Presentation of the Congo, Cuba and Cyprus Crises in Four Norwegian Newspapers" i *Journal of Peace Research*. Vol 2, nr 1, s. 64-90. DOI: 10.1177/002234336500200104.

Hawkins, Virgil, 2008. *Stealth Conflicts. How the world's worst violence is ignored*. Ashgate Publishing Limited

Institute for Economics and Peace. 2020. *Global Terrorism Index 2020: Measuring the impact of terrorism 2020*. IEP: Sydney. Tillgänglig:

<https://visionofhumanity.org/wp-content/uploads/2020/11/GTI-2020-web-1.pdf>. (Hämtad 2022-01-03)

Ismail, Amani – Mishra, Smeeta, 2019. “Configuring terrorism in the age of ISIS: The New York Times’ Coverage of the 2015 Beirut and Paris attacks” i *Global Media Communication*. Vol 15, nr 2, s. 177-193. Tillgänglig: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1742766519846643>. (Hämtad 2022-01-03)

Jones, Evelyn, 2017-02-07. *Därför har Vita huset fel – så här rapporterade medierna om attackerna*. Dagens Nyheter. Tillgänglig: <https://www.dn.se/nyheter/varlden/darfor-har-vita-huset-fel-sa-har-rapporterade-medierna-om-attacker-na>. (Hämtad 2022-01-03)

Lin, Yu-Ru – Margolin, Drew, 2014. “The Ripple of fear, sympathy and solidarity during the Boston bombings” i *EPJ Data Science. A Springer Open Journal*. Tillgänglig: <https://epjdatascience.springeropen.com/track/pdf/10.1140/epjds/s13688-014-0031-z.pdf>. (Hämtad 2022-01-03)

Matusitz, Jonathan – Ochoa, David. 2018. “Agenda-Setting Theory in the U.S Media: A Comparative Analysis of Terrorist Attacks in France and Nigeria” i *Global Media Journal*. Vol 16, nr 31. Tillgänglig: <https://www.globalmediajournal.com/open-access/agendasetting-theory-in-the-us-media-a-comparative-analysis-of-terrorist-attacks-in-france-and-nigeria.php?aid=87202#4>. (Hämtad 2022-01-03)

McCombs, Maxwell E. – Shaw, Donald L. 1972. “The Agenda-Setting Function of Mass-Media” i *Public Opinion Quarterly*. Vol 36, nr 2, s. 176–87. Tillgänglig: <http://www.jstor.org/stable/2747787>. (Hämtad 2022-01-03)

Merriam-Webster. u.å. “Overreport”. Tillgänglig: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/overreport>. (Hämtad 2022-01-04)

Moeller, Susan D. 2006. ““Regarding the pain of others”: Media, bias and the coverage of international disasters” i *Journal of International Affairs*. Vol. 59, nr 2, s. 173-196. Tillgänglig: https://www.jstor.org/stable/24358432?seq=1#metadata_info_tab_contents.

Nationalencyklopedin. u.å. *Nyhetsvärdering*. Tillgänglig: <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/nyhetsvrdering>. (Hämtad 2022-01-03)

Nevalsky, Eric C. 2015. “Developing Terrorism Coverage: Variances in News Framing of the January 2015 Attacks in Paris and Borno” i *Critical Studies on Terrorism*. Vol 8, nr 3, s. 466-477. DOI: 10.1080/17539153.2015.1096656.

Nord, Lars – Färm, Karl-Arvid – Jendel, Lena, 2018. *Fyra terrordåd, fyra mediabilder. En studie av svenska mediers bevakning av attackerna i Paris och Köpenhamn 2015 samt i Stockholm 2017*. Sundsvall: DEMICOM, Mittuniversitet. Tillgänglig: <https://rib.msb.se/filer/pdf/28519.pdf>

Osaka University. u.å. *Virgil Hawkins*. Tillgänglig: <https://www.osipp.osaka-u.ac.jp/en/osipp-faculty/hawkins-virgil/>. (Hämtad 2022-01-03)

Our World in Data. 2018. *Number of Terrorist Attacks, 1970 to 2017*. Tillgänglig:
<https://ourworldindata.org/grapher/terrorist-incidents?tab=chart&time=1970..2017&country=Western%20Europe> (Hämtad 2022-01-03)

Regeringskansliet. 2021a. *USA*. Tillgänglig:
<https://www.regeringen.se/sveriges-regering/utrikesdepartementet/sveriges-diplomatiska-forbindelser/amerika/usa/> (Hämtad 2022-01-03)

Regeringskansliet. 2021b. *Kanada*. Tillgänglig:
<https://www.regeringen.se/sveriges-regering/utrikesdepartementet/sveriges-diplomatiska-forbindelser/amerika/kanada/> (Hämtad 2022-01-03)

Regeringskansliet. 2021c. *Mexiko*. Tillgänglig:
<https://www.regeringen.se/sveriges-regering/utrikesdepartementet/sveriges-diplomatiska-forbindelser/amerika/mexiko/> (Hämtad 2022-01-03)

Regeringskansliet. 2021d. *Australien*. Tillgänglig:
<https://www.regeringen.se/sveriges-regering/utrikesdepartementet/sveriges-diplomatiska-forbindelser/asien-och-oceanien/australien/> (Hämtad 2022-01-03)

Regeringskansliet. 2021e. *Ryssland*. Tillgänglig:
<https://www.regeringen.se/sveriges-regering/utrikesdepartementet/sveriges-diplomatiska-forbindelser/europa-och-centralasien/ryssland/>. (Hämtad 2022-01-03)

Ross, Will. 2015-01-13. *Boko Haram crisis: Why it is hard to know the truth in Nigeria*. BBC News. Tillgänglig: <https://www.bbc.com/news/world-africa-30794829>. (Hämtad 2022-01-03)

Sida. 2021. *Finansiering av biståndet*. Tillgänglig:
<https://www.sida.se/sa-fungerar-bistandet/finansiering>. (Hämtad 2022-01-03)

Statistiska Centralbyrån. 2021a. *Asylsökande i Sverige*. Tillgänglig:
<https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/asylsokande-i-sverige/>. (Hämtad 2022-01-03)

Statistiska Centralbyrån. 2021b. *Utrikes födda i Sverige*. Tillgänglig:
<https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/utrikes-fodda/>. (Hämtad 2022-01-03)

Zuckerman, Ethan. 2004. "Using the Internet to Examine Patterns of Foreign Coverage" i *Nieman Reports*. Vol 58, nr 3, s. 51-55. Tillgänglig:
<https://niemanreports.org/wp-content/uploads/2014/04/04fall.pdf>. (Hämtad 2022-01-03)

7. Bilagor

Bilaga 1.

1. Nordamerika
 - a. Kanada, USA och Mexiko
2. Centralamerika och Karibien
 - a. Antigua och Barbudas, Bahamas, Barbados, Belize, Caymanöarna, Costa Rica, Kuba, Dominica, Dominikanska Republiken, El Salvador, Grenada, Guadeloupe, Guatemala, Haiti, Honduras, Jamaica, Martinique, Nicaragua, Panama, St Kitts och Nevis, St Lucia, Trinidad och Tobago.
3. Sydamerika
 - a. Argentina, Bolivia, Brasilien, Chile, Colombia, Ecuador, Falklandsöarna, Franska Guyana, Guyana, Paraguay, Peru, Surinam, Uruguay, Venezuela
4. Östra Asien
 - a. Kina, Hong Kong, Japan, Macau, Nordkorea, Sydkorea, Taiwan
5. Sydöstra Asien
 - a. Brunei, Kambodja, East Timor, Indonesien, Laos, Malaysia, Myanmar, Filippinerna, Singapore, Södra Vietnam, Thailand, Vietnam
6. Södra Asien
 - a. Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, Indien, Maldiverna, Mauritius, Nepal, Pakistan, Sri Lanka
7. Centralasien
 - a. Armenien, Azerbajjan, Georgien, Kazakstan, Kyrgyzstan, Tadjikistan, Turkmenistan, Uzbekistan
8. Västeuropa
 - a. Andorra, Österrike, Belgien, Cypern, Danmark, Finland, Frankrike, Tyskland, Gibraltar, Grekland, Island, Irland, Italien, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Norge, Portugal, Spanien, Sverige, Schweiz, Storbritannien, Vatican City, Västtyskland
9. Östeuropa
 - a. Albanien, Belarus, Bosnien-Hercegovina, Bulgarien, Kroatien, Tjeckien, Czechoslovakien, Östtyskland (GDR), Estland, Ungern, Kosovo, Lettland, Litauen, Makedonien, Moldavien, Montenegro, Polen, Rumänien, Ryssland, Serbien, Serbien-Montenegro, Slovakien, Slovenien, Sovjetunionen, Ukraina, Jugoslavien
10. Mellanöstern och Nordafrika
 - a. Algeriet, Bahrain, Egypten, Iran, Irak, Israel, Jordanien, Kuwait, Libanon, Libyen, Marocko, Norra Jemen, Qatar, Saudiarabien, Södra Jemen, Syrien, Tunisien, Turkiet, Förenade Arabemiraten, Västbanken och Gaza, Västsahara, Jemen
11. Subsahariska Afrika
 - a. Angola, Benin, Botswana, Burkina Faso, Burundi, Kamerun, Centralafrikanska Republiken, Chad, Comoros, Demokratiska Republiken Kongo, Djibouti, Ekvatorialguinea, Eritrea, Etiopien, Gabon, Gambia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Elfenbenskusten, Kenya, Lesotho, Liberia, Madagaskar, Malawi, Mali, Mauretania, Mozambique, Namibia, Niger, Nigeria, Folkrepubliken Kongo, Republiken Kongo,

Rhodesia, Rwanda, Senegal, Seychelles, Sierra Leone, Somalia, Sydafrika, Sydsudan, Sudan, Swaziland, Tanzania, Togo, Uganda, Zaire, Zambia, Zimbabwe

12. Australien och Oceanien

- a. Australien, Fiji, Franska Polynesien, Nya Kaledonien, Nya Hebrides, Nya Zeeland, Papua Nya Guinea, Salomonöarna, Vanuatu, Wallis and Futuna

Bilaga 2.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.044 ^a	.002	-.001	52.17985

a. Predictors: (Constant), VAR00001

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	11.031	3.542		3.115	.002
	VAR00001	.043	.056	.044	.767	.444

a. Dependent Variable: VAR00003